

**ZASADY I WARUNKI BEZPIECZNEJ REALIZACJI PRAC
NA TERENIE BAZ PALIW PERN S.A.**

Zasady obowiązują wszystkich wykonawców: zleceniobiorców, kontrahentów, dostawców towarów i usług oraz wykonawców prac inwestycyjnych i remontowych oraz ich podwykonawców.

1. STOSOWANE POJĘCIA I DEFINICJE	5
1.1. DEFINICJE	5
1.2. PRZEDSTAWICIEL WYKONAWCY.....	5
1.3. PRZEDSTAWICIEL PERN	5
1.4. KOORDYNATOR DS. BEZPIECZEŃSTWA (ART. 208 KP).....	5
WYZNACZONY PRACOWNIK PERN LUB WYKONAWCY, W PRZYPADKU JEŚLI JEDNOCZEŚNIE W TYM SAMYM MIEJSCU WYKONUJĄ PRACĘ PRACOWNICY ZATRUDNIENI PRZEZ RÓŻNYCH PRACODAWCÓW.	5
2. OGÓLNE WYMAGANIA PERN	6
2.1. ZASADY OGÓLNE.....	6
2.2. SZKOLENIE	6
2.3. DOPUSZCZENIE DO REALIZACJI PRAC	6
2.4. ZASADY ZATRUDNIANIA PODWYKONAWCÓW	7
2.5. CZYSTOŚĆ I PORZĄDEK	7
3. PRACOWNICY WYKONAWCY.....	7
3.1. EWIDENCJA PRACOWNIKÓW WYKONAWCY	7
3.2. WEJŚCIE/WYJŚCIE PRACOWNIKÓW WYKONAWCY NA TEREN BAZ PALIW PERN.....	8
3.3. WERYFIKACJA POSIADANYCH UPRAWNIENI, SZKOLEŃ BHP I BADAŃ LEKARSKICH	8
3.4 ODZIEŻ ROBOCZA, OBUWIE ROBOCZE I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ. OZNAKOWANIE ODZIEŻY	8
4. POJAZDY I SPRZĘT WYKONAWCY WPROWADZANY NA TEREN ZAKŁADU	9
4.1. WJAZD SAMOCHODAMI I INNYMI POJAZDAMI	9
4.2. WNOSENIE / WWOŻENIE URZĄDZEŃ I MATERIAŁÓW	9
5. TRANSPORT OSÓB I POJAZDÓW PO TERENIE ZAKŁADU.....	9
5.1. ZASADY PORUSZANIA SIĘ PO TERENIE BAZY PALIW PERN	9
5.3. MIEJSCA POSTOJU I PARKOWANIA.....	10
6. ZASADY KORZYSTANIA Z CZĘŚCI SOCJALNEJ.....	10
6.1. POMIESZCZENIE HIGIENICZNO-SANITARNE	10
6.2. POSIŁKI	10
7. WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE.....	10
7.1. ALKOHOL, NARKOTYKI.....	10
7.2. PALENIE TYTONIU I WYROBÓW TYTONIOWYCH	11
7.3. FOTOGRAFOWANIE, NAGRYWANIE	11
7.4. GOŚCIE WYKONAWCY	11
7.5. SZKODY SPOWODOWANE PRZEZ WYKONAWCÓW. USZKODZENIA MIENIA	11
8. UŻYWANIE ZASOBÓW PERN	11
8.1. ENERGIA ELEKTRYCZNA	11
8.2. WODA	11
8.3. NARZĘDZIA, URZĄDZENIA, MASZYNY PERN	12
9. SZCZEGÓLNE WYMAGANIA DLA REALIZACJI PRAC.....	12
9.1. REALIZACJA PRAC SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH	12

9.2. NIEBEZPIECZNE SUBSTANCJE CHEMICZNE.....	14
9.3. BUTLE GAZOWE	14
9.4. MATERIAŁY WYBUCHOWE, PROMIENIOTWÓRCZE	15
9.5. OZNAKOWANIE I WYGRODZENIE MIEJSCA PRACY	15
10. BEZPIECZEŃSTWO POŻAROWE	15
10.1. ZABEZPIECZENIE PRZECIWPOŻAROWE	15
10.2. PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY.....	16
10.3. POŻAR, AWARIA LUB INNE ZDARZENIE NIEBEZPIECZNE	16
10.4. ZWALCZANIE POŻARU	16
10.5. ALARMOWANIE I EWAKUACJA	17
11. WYPADKI I UDZIELANIE PIERWSZEJ POMOCY.....	17
11.1. WYPADEK.....	17
UDZIELANIE PIERWSZEJ POMOCY	18
12. OCHRONA ŚRODOWISKA	18
12.1. ODPADY	18
12.2. ŚCIEKI	19
12.3. ZAGROŻENIA CHEMICZNE	19
12.4. POJAZDY	19
13. KONTAKT Z FIRMĄ PERN	19
WAŻNE TELEFONY.....	19

Witamy Państwa w naszej firmie!

Bezpieczeństwo jest nadrzędnym priorytetem działań PERN S.A..

W trosce o naszych pracowników, współpracowników, kontrahentów, klientów i gości angażujemy się w zapewnienie bezpiecznego, wolnego od wypadków miejsca pracy. Pragniemy wspólnie z Państwem dołożyć wszelkich starań, aby warunki Waszej pracy na terenie naszej firmy spełniały najlepsze standardy w zakresie bezpieczeństwa.

Wzrost świadomości w kwestii bezpieczeństwa ma kluczowe znaczenie w zapobieganiu wypadkom, dlatego promujemy kulturę bezpieczeństwa i wprowadzamy działania zapobiegawcze. Naszym celem jest bezwypadkowość na terenie naszej firmy.

Kierując się polityką świadomego bezpieczeństwa przedstawiamy Państwu niniejsze Zasady. Zawierają one podstawowe wymagania i obowiązujące zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska i ochrony przeciwpożarowej. Każda osoba przebywająca na terenie naszej firmy jest zobowiązana do zapoznania się i przestrzegania niniejszych zasad .

Cieszymy się, że możemy pracować wspólnie i liczymy na bezpieczną i udaną współpracę.

1. Stosowane pojęcia i definicje

1.1. Definicje

Wykonawca – każdy podmiot, z którym PERN ma zawartą umowę, osoby występujące w imieniu tego podmiotu, jego pracownicy i współpracownicy oraz podwykonawcy, a w szczególności dostawca usług, wykonawca prac inwestycyjnych i remontowych, działający na terenie Baz Paliw PERN S.A.. Wszyscy pracownicy Wykonawcy (w tym jego podwykonawcy) zobowiązani są do przestrzegania poniższych zasad .

Teren PERN (Teren Bazy Paliw PERN) – obszar przedsiębiorstwa PERN, w tym konstrukcje nadziemne i podziemne, drogi, budynki, hale magazynowe i produkcyjne, bocznice kolejowe.

1.2. Przedstawiciel Wykonawcy

Pracownik Wykonawcy wyznaczony w Umowie z Wykonawcą do prowadzenia bieżących spraw związanych z realizacją przedmiotu Umowy, upoważniony do bezpośredniego kontaktu z PERN w ramach prac prowadzonych przez tego Wykonawcę.

1.3. Przedstawiciel PERN

Pracownik PERN wskazany imiennie w Umowie z Wykonawcą do prowadzenia bieżącego nadzoru nad realizacją przedmiotu Umowy, upoważniony do bezpośredniego kontaktu z Wykonawcą w ramach prowadzonych przez niego prac określonych w Umowie.

1.4. Koordynator ds. Bezpieczeństwa (Art. 208 KP)

Wyznaczony pracownik PERN lub Wykonawcy, w przypadku jeśli jednocześnie w tym samym miejscu wykonują pracę pracownicy zatrudnieni przez różnych pracodawców.

Koordynator ds. Bezpieczeństwa może być wyznaczany:

- 1) Na etapie zawierania umowy, poprzez wskazanie imienne w Umowie z Wykonawcą,
- 2) W czasie przystępowania do realizacji prac na Terenie Baz Paliw PERN przez Wykonawcę.

UWAGA:

Wyznaczenie Koordynatora nie zwalnia poszczególnych Wykonawców z obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy zatrudnionych przez nich pracowników.

Wykonawca odpowiada za podwykonawców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania prac jak za własnych pracowników !

2. Ogólne wymagania PERN

2.1. Zasady ogólne

Podczas wykonywania pracy nie wolno narażać siebie ani innych pracowników na urazy a mienia PERN na straty.

Należy informować swoich przełożonych i Przedstawicieli PERN o stwierdzonych naruszeniach zasad bezpieczeństwa, zagrożeniach dla zdrowia lub życia ludzkiego, zagrożeniach dla środowiska i zdarzeniach wypadkowych.

Brak przestrzegania zasad bezpieczeństwa może doprowadzić do przerwania prac, usunięcia pracowników z Terenu PERN i w ostateczności rozwiązania Umowy.

2.2. Szkolenie

Przed dopuszczeniem do prac, wszyscy pracownicy Wykonawcy oraz ich podwykonawcy obowiązkowo przechodzą Szkolenie z zakresu zasad i warunków bezpieczeństwa prowadzone przez PERN.

2.3. Dopuszczenie do realizacji prac

Nie można rozpocząć prac bez dokonania uzgodnień i uzyskania dopuszczenia do ich realizacji.

Przystąpienie do realizacji prac inwestycyjnych i remontowych, powinno być uzgodnione w formie dokumentu przekazania miejsca realizacji robót kontraktowych.

Do prac szczególnie niebezpiecznych można przystąpić jedynie na podstawie pisemnego Polecenia na pracę szczególnie niebezpieczną (patrz rozdział 9.1).

Dopuszczenie pracowników Wykonawcy do realizacji prac na Terenie Bazy Paliw PERN jest możliwe po:

- Dostarczeniu przez Wykonawcę listy własnych pracowników oraz współpracowników, w tym zatrudnionych przez podwykonawców (imię, nazwisko, pełniona funkcja, posiadane uprawnienia niezbędne do realizacji pracy),
- Przeszkoleniu przez PERN ww. osób z zakresu zasad i warunków bezpieczeństwa na terenie Bazy Paliw PERN, z uwzględnieniem specyfiki wykonywanych prac;
- Wystawieniu przepustek;
- Sprawdzeniu, czy odzież posiadana przez Wykonawcę jest zgodna z wymaganiami i wyraźnie identyfikuje Wykonawcę;
- Dostarczeniu przez Wykonawcę wykazu sprzętu, urządzeń i narzędzi wykorzystywanych podczas realizacji prac na terenie Bazy Paliw wraz z wymaganymi certyfikatami, atestami, deklaracjami zgodności, świadectwami dopuszczenia, itp.;
- Poinformowaniu, kto pełni funkcję Koordynatora ds. Bezpieczeństwa w rozumieniu art. 208 Kodeksu Pracy.

Podczas prowadzenia prac Wykonawca zobowiązany jest do uwzględnienia działalności innych Wykonawców.

2.4. Zasady zatrudniania podwykonawców

Zatrudnianie przez Wykonawcę innych firm w charakterze podwykonawców, do realizacji prac na terenie PERN, musi spełniać następujące warunki:

- Być formalnie uzgodnione z Przedstawicielem PERN w sposób przewidziany w Umowie lub w Ogólnych Warunkach Umowy;
- Zawierać zobowiązanie przestrzegania zasad bezpieczeństwa PERN przez jego podwykonawców;
- Zawierać zobowiązanie do odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez jego podwykonawców, jak za własnych pracowników.

2.5. Czystość i porządek

Wykonawca zapewnia zachowanie ładu i porządku w miejscu realizacji robót kontraktowych oraz jest odpowiedzialny za spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa w tym miejscu i zachowanie normalnego toku pracy na obszarze wykonywania prac.

Transport narzędzi, innych przedmiotów, materiałów i odpadów powinien odbywać się w sposób niestwarzający zagrożeń i uciążliwości dla ludzi i środowiska naturalnego.

Zaplecza robót muszą być wydzielone i zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych oraz wyraźnie oznakowane.

Sposób postępowania z wytworzonymi przez Wykonawcę odpadami opisuje punkt 12.1.

Każdorazowo po zakończeniu prac, narzędzia i sprzęt, jeśli to możliwe muszą być usuwane z miejsca wykonywania prac i składowane w wyznaczonym miejscu.

Miejsca składowania sprzętu, narzędzi i materiałów oraz środków ochrony osobistej muszą być odpowiednio wydzielone, zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych i wyraźnie oznakowane.

Po zakończeniu prac miejsca, w których prowadzono prace oraz pośrednio związane z ich realizacją muszą zostać uprzątnięte i doprowadzone do właściwego stanu.

3. Pracownicy Wykonawcy

3.1. Ewidencja pracowników Wykonawcy

Wykonawca ma obowiązek sporządzania, aktualizacji, uzgadniania oraz przekazywania Przedstawicielowi PERN listy pracowników związanych z realizacją prac na Terenie Bazy Paliw PERN – zarówno pracowników własnych, jak i pracowników zatrudnionych przez podwykonawców (imię, nazwisko, pełniona funkcja, posiadane uprawnienia wykorzystywane w czasie wykonywanego zadania).

LISTA PRACOWNIKÓW			
Nazwa firmy:			
Zlecone zadanie:			
Termin wykonania zadania:			
Osoba odpowiedzialna za realizację zadania ze strony firmy:			
Osoby wykonujące zadanie:			
Lp.	Imię nazwisko	Funkcja	Uprawnienia
1			
2			
3			

3.2. Wejście/wyjście pracowników Wykonawcy na Teren Baz Paliw PERN

Każdy pracownik Wykonawcy w tym podwykonawcy musi posiadać przepustkę, która stanowi podstawę do wpuszczenia/wypuszczenia na Teren Baz Paliw PERN przez służbę ochrony obiektu. Przedstawiciel PERN wskaże miejsce odbioru przepustek. Przy okazaniu przepustki pracownik ochrony może żądać okazania dokumentu tożsamości.

Obowiązkiem każdego wchodzącego na teren Bazy Paliw jest okazywanie przepustki bez wezwania pracownika ochrony przy każdorazowym wchodzeniu na teren Bazy Paliw, a tam gdzie występuje elektroniczny system ewidencyjny poddanie się rejestracji.

3.3. Weryfikacja posiadanych uprawnień, szkoleń BHP i badań lekarskich

Pracownicy Wykonawcy oraz podwykonawcy muszą posiadać aktualne wymagane szkolenia BHP, badania lekarskie i uprawnienia adekwatne do czynności wykonywanych w ramach zleconego zadania.

Sprawdzenie posiadanych przez pracowników Wykonawcy i podwykonawcy uprawnień, kwalifikacji, szkoleń BHP i badań lekarskich odbywa się na terenie Bazy Paliw PERN, na której obiektach realizowane będą prace, przed wydaniem przepustek.

Uprawniony pracownik PERN może żądać okazania dokumentów poświadczających posiadanie przez pracowników Wykonawcy oraz podwykonawcy uprawnień, szkoleń BHP i badań lekarskich w celu ich weryfikacji.

Zmiana pracowników Wykonawcy lub podwykonawcy w trakcie realizacji zadania wymaga każdorazowo okazania dokumentów poświadczających posiadanie przez pracowników Wykonawcy oraz podwykonawcy uprawnień, szkoleń BHP i badań lekarskich w celu ich sprawdzenia.

Powyższe dokumenty muszą być zawsze dostępne u Wykonawcy oraz podwykonawcy.

3.4 Odzież robocza, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej. Oznakowanie odzieży

Wykonawca zapewnia wyposażenie pracowników skierowanych do pracy w odzież i obuwie robocze, środki ochronne oraz środki ochrony indywidualnej odpowiednie do rodzaju wykonywanej pracy i występujących zagrożeń. Odzież robocza musi wyraźnie identyfikować Wykonawcę (napisy, logo).

4. Pojazdy i sprzęt Wykonawcy wprowadzany na teren zakładu

4.1. Wjazd samochodami i innymi pojazdami

Wjazd samochodów i innych pojazdów Wykonawcy na Teren Bazy Paliw PERN musi być wcześniej uzgodniony z przedstawicielem PERN.

Wykonawca jest zobligowany do uzyskania przepustki tymczasowej na wjeżdżający pojazd.

Pojazdy wjeżdżając (wyjeżdżając) na teren Bazy podlegają rejestracji i kontroli.

Na terenach Baz Paliw obowiązuje zakaz wjazdu samochodów prywatnych. W wyjątkowych przypadkach samochody prywatne mogą wjechać i poruszać się po terenie Bazy, wyłącznie na podstawie „pisemnego zezwolenia” uzyskanego od Koordynatora Bazy Paliw.

4.2. Wnoszenie / wwożenie urządzeń i materiałów

Wwożenie (wnoszenie) na teren Bazy oraz wywożenie (wynoszenie) z terenu Bazy urządzeń, materiałów może odbywać się tylko na podstawie Przepustek materiałowych.

Przepustki materiałowe wystawia się tylko na jeden dzień, na jedną osobę i na jeden pojazd.

Wykonawca uzgadnia z Przedstawicielem Bazy Paliw PERN ilość i rodzaj wnoszonych/wwożonych urządzeń na Bazy. Urządzenia muszą spełniać wymagania określone przepisami prawnymi i być odpowiednie do zidentyfikowanych zagrożeń. PERN zastrzega sobie prawo do weryfikacji spełniania wymagań.

Wykonawca może używać narzędzi wyłącznie sprawnych technicznie, dostosowanych do warunków pracy i do środowiska pracy, w tym w strefach zagrożonych wybuchem - narzędzia nieiskrzące posiadające wymagany atest.

Urządzenia elektryczne, części, podzespoły, przeznaczone do użytku w wyznaczonych strefach zagrożenia wybuchem występujących na Terenie Bazy Paliw PERN mogą być używane przez Wykonawcę tylko wówczas, jeżeli są zbudowane zgodnie z wymaganiami bezpieczeństwa, sprawne technicznie, posiadają właściwe oznakowanie w widocznym miejscu, spełniają wymagania norm dotyczących urządzeń elektrycznych w przestrzeniach zagrożonych wybuchem z uwzględnieniem warunków dotyczących poszczególnych rodzajów budowy przeciwwybuchowej.

5. Transport osób i pojazdów po terenie zakładu

5.1. Zasady poruszania się po Terenie Bazy Paliw PERN

Pracownicy Wykonawcy poruszają się wyłącznie:

- po wyznaczonych drogach komunikacyjnych dla osób pieszych;
- po obszarze, na którym wykonują prace;
- w miejscach, w których posiadają swoje pomieszczenia socjalne.

Zabrania się przebywania pracowników Wykonawcy w miejscach, gdzie nie wykonują zleconej pracy.

5.2. Zasady ruchu pojazdów

Na Terenie Bazy Paliw PERN obowiązują zasady ruchu drogowego, zgodnie z którymi wprowadza się poruszanie pojazdów z prędkością maksymalną do 20 km/h oraz przestrzegając zastosowane znaki poziome i pionowe.

Pojazdy lub sprzęt samojezdny niesprawny technicznie pozostawiony w miejscach do tego nieprzeznaczonych i stwarzający zagrożenie dla innych uczestników ruchu lub dla środowiska naturalnego mogą zostać usunięte z Terenu PERN na koszt właściciela wraz z unieważnieniem przepustki na wjazd tego pojazdu.

5.3. Miejsca postoju i parkowania

Miejsca przeznaczone do parkowania pojazdów są odpowiednio oznaczone.

Na Terenie PERN obowiązuje bezwzględny zakaz ograniczania przejezdności i blokowania dróg komunikacyjnych oraz pożarowych, placów manewrowych i wyznaczonych miejsc w obrębie przeciwpożarowych zbiorników wodnych. Parkowanie i zatrzymywanie pojazdów, ustawianie maszyn, urządzeń, kontenerów socjalnych lub innych przedmiotów mogących nawet nieznacznie ograniczyć przejezdność dróg – jest bezwzględnie zabronione.

6. Zasady korzystania z części socjalnej

6.1. Pomieszczenie higieniczno-sanitarne

Wykonawca może korzystać na warunkach uzgodnionych z Przedstawicielem PERN z pomieszczeń higieniczno – sanitarnych.

6.2. Posiłki

Wykonawca może dla swoich pracowników zorganizować miejsca spożywania posiłków na Terenie PERN we własnym zakresie, za zgodą Przedstawiciela PERN.

7. Wymagania szczegółowe

7.1. Alkohol, narkotyki

Wejście na Teren Bazy Paliw PERN osób będących pod wpływem alkoholu, środków odurzających, narkotyzujących jest zabroniony.

Posiadanie i spożywanie powyższych środków na Terenie Bazy Paliw jest zabronione.

7.2. Palenie tytoniu i wyrobów tytoniowych

Palenie tytoniu i wyrobów tytoniowych na Terenie Bazy Paliw PERN jest zabronione.

Na Terenie PERN obowiązuje również zakaz używania papierosów elektronicznych i innych podobnych urządzeń.

7.3. Fotografowanie, nagrywanie

Fotografowanie i nagrywanie jest możliwe wyłącznie po uzyskaniu zgody PERN.

7.4. Goście Wykonawcy

Wszelkie wizyty gości Wykonawcy należy uzgodnić z Koordynatorem Bazy Paliw.

7.5. Szkody spowodowane przez Wykonawców. Uszkodzenia mienia

Za szkody wyrządzone PERN lub innym podmiotom obecnym na Terenie PERN, spowodowane działaniem pracowników danego Wykonawcy (w tym również jego podwykonawców) odpowiada Wykonawca.

W przypadku ujawnienia szkody spowodowanej przez Wykonawcę lub jego podwykonawcę, PERN zastrzega sobie prawo do podejmowania wszelkich czynności przewidzianych w Umowie i przepisach prawnych.

8. Używanie zasobów PERN

8.1. Energia elektryczna

PERN może udostępnić Wykonawcy punkty poboru energii elektrycznej w zakresie możliwości elektroenergetycznych oraz technologicznych.

Przyłącze do sieci elektroenergetycznej Terenu PERN na potrzeby realizacji prac powinno być wykonane przez Wykonawcę przy użyciu własnych materiałów i urządzeń i uzgodnione z Przedstawicielem PERN. Instalacje rozdziału energii elektrycznej na terenie realizacji prac powinny być wykonane oraz utrzymywane i użytkowane przez Wykonawcę w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, a także chroniły pracowników i osoby postronne przed porażeniem prądem elektrycznym.

Rozpoczęcie dostaw energii elektrycznej z sieci elektroenergetycznej Terenu PERN na potrzeby budowy może nastąpić jedynie po okazaniu Przedstawicielowi PERN przez Wykonawcę wymaganego pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.

8.2. Woda

PERN może udostępnić Wykonawcy punkty poboru wody w zakresie możliwości technologicznych.

Przyłącze do sieci wodociągowej na Terenie PERN na potrzeby budowy powinno być wykonane przez Wykonawcę przy użyciu własnych materiałów i urządzeń i uzgodnione z Przedstawicielem PERN.

Koszty wykonania przyłączy, podłączenia, dodatkowych instalacji oraz opłat za dostarczoną wodę na potrzeby budowy ponosi Wykonawca - za wyjątkiem przypadków, w których Umowa lub uzgodnienia regulują tę kwestię w inny sposób.

8.3. Narzędzia, urządzenia, maszyny PERN

Wykonawca może używać narzędzi, sprzętu i urządzeń będących własnością PERN wyłącznie po dokonaniu wcześniejszych ustaleń i uzyskaniu zgody Przedstawiciela PERN.

W przypadku uszkodzenia, zniszczenia lub zagubienia ww. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność z tego tytułu.

9. Szczególne wymagania dla realizacji prac

9.1. Realizacja prac szczególnie niebezpiecznych

Prace szczególnie niebezpieczne to prace wskazane poniżej lub inne, ustalone przez Przedstawiciela PERN.

Prace niebezpieczne obejmują grupy:

- 1) Roboty budowlane, rozbiórkowe, remontowe i montażowe prowadzone bez wstrzymania ruchu zakładu pracy lub jego części;
- 2) Prace w zbiornikach, kanałach, studzienkach;
- 3) Prace przy użyciu materiałów niebezpiecznych, w tym przy usuwaniu wycieków substancji chemicznych;
- 4) Prace na wysokości, w szczególności prace na cysternach, zbiornikach, słupach, drabinach, klamrach, konstrukcjach budowlanych bez stropów, przy stawianiu i rozbiórce rusztowań itp. na wysokości powyżej 2 m nad poziomem terenu zewnętrznego lub podłogi, jeżeli powierzchnia, na której wykonywana jest praca nie jest osłonięta ze wszystkich stron lub nie posiada stosowanych konstrukcji chroniących pracowników przed upadkiem oraz na konstrukcjach i urządzeniach poza barierkami;
- 5) Prace przy urządzeniach elektroenergetycznych;
- 6) Prace spawalnicze, cięcie gazowe i elektryczne oraz inne prace wymagające posługiwania się otwartym źródłem ognia;
- 7) Prace w strefach zagrożonych wybuchem;
- 8) Prace remontowe, konserwacyjne, naprawcze na czynnych przemysłowych instalacjach technologicznych, w tym konserwacje i remonty przy urządzeniach rozładowniczych produktów płynnych i gazowych, takich jak rurociągi spustowe i pompy rozładownicze oraz ich instalacje.

Prace szczególnie niebezpieczne mogą być realizowane wyłącznie po uzyskaniu Polecenia pisemnego wystawionego przez uprawnionego pracownika PERN (Poleceniodawcę).

Obowiązek uzyskania Polecenia nie dotyczy realizacji prac szczególnie niebezpiecznych podejmowanych w sytuacjach nadzwyczajnych dla ratowania życia i zdrowia ludzkiego lub ratowania mienia znacznej wartości.

Obowiązek uzyskania Polecenia od PERN nie dotyczy również sytuacji gdy na podstawie odrębnych zapisów Umowy nastąpiło powierzenie Wykonawcy eksploatacji urządzenia energetycznego we wskazanym w umowie zakresie. W takim przypadku Wykonawca odpowiada między innymi za określenie prac szczególnie niebezpiecznych oraz wystawianie poleceń na te prace przy jednoczesnym zachowaniu zasady informowania Koordynatora Bazy Paliw o planowanych w danym dniu pracach tego typu.

W celu uzyskania Polecenia na pracę szczególnie niebezpieczną przedstawiciel Wykonawcy - Kierujący zespołem pracowników jest zobligowany dostarczyć Poleceniodawcy wykaz pracowników, którzy będą realizować pracę wraz z ich kwalifikacjami oraz uzgodnić:

- rodzaj wykonywanych prac;
- miejsce, termin i kolejność wykonywania operacji podczas realizacji pracy;
- zagrożenia występujące lub mogące wystąpić podczas realizacji pracy;
- sposób przygotowania miejsca pracy;
- wymagane środki ochrony;
- warunki bezpiecznego wykonania pracy;
- zakres i sposób przeprowadzenia kontroli analitycznej atmosfery;
- sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Obowiązki w trakcie realizacji pracy szczególnie niebezpiecznej

Kierujący zespołem pracowników w czasie realizacji pracy ma obowiązek:

- Zapewnienia wykonania pracy przez podległych pracowników w sposób bezpieczny;
- Zapoznać podległych pracowników z występującymi lub mogącymi wystąpić zagrożeniami w miejscu pracy;
- Egzekwowania od podległych pracowników stosowania właściwych środków ochronnych, odpowiednich narzędzi i sprzętu – w pełni sprawnych, zgodnych z określonymi wymogami;
- Sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przez podległych pracowników zasad bezpiecznego wykonywania pracy, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych oraz aktów wewnętrznych w zakresie bezpieczeństwa;
- Zapewnienia, aby w miejscu wykonywania prac dostępny był jeden egzemplarz Polecenia;
- Natychmiastowego przerwania pracy i powiadomienia Przedstawiciela PERN - w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonywaniu pracy lub wystąpienia zagrożenia, w szczególności przekroczenia dopuszczalnych stężeń.

Przy wykonywaniu prac określonych Poleceniem w szczególności zabronione jest:

- Rozszerzanie pracy poza zakres i miejsce określone w Poleceniu;
- Wykonywanie czynności nieujętych w Poleceniu;
- Dokonywanie bez uzyskania zgody PERN zmian w armaturze odcinającej dopływ mediów, blokadach zasuw i urządzeń mechanicznych, trwale odłączonym zasilaniu w energię elektryczną, zastosowanych dodatkowych uziemieniach, założonych zaślepkach na rurociągach, zabezpieczeniach kanalizacji, wygradzeniu i oznakowaniu miejsca pracy itp., jeżeli te zmiany nie zostały uwzględnione w treści Polecenia.

9.2. Niebezpieczne substancje chemiczne

Wykonawca uzgadnia z Przedstawicielem Bazy Paliw PERN ilość i rodzaj wszystkich substancji chemicznych wnoszonych/ wwożonych na Teren PERN i jest zobligowany uzyskać na nie Przepustkę materiałową.

Substancje chemiczne występujące na terenie Bazy Paliw PERN

Pracownicy Wykonawcy, którzy mogą być narażeni na substancje chemiczne znajdujące się na Terenie PERN, w ramach szkolenia dla Wykonawców są zapoznawani z informacjami zawartymi w Kartach Charakterystyki dla tych substancji. Szkolenie obejmuje w szczególności informacje o zagrożeniach, skutkach, środkach ochrony, sposobie oznakowania oraz postępowaniu w przypadku wystąpienia zagrożenia, w tym udzielania pierwszej pomocy.

Substancje chemiczne wnoszone przez Wykonawcę na Teren PERN

Wykonawca na Terenie PERN może stosować jedynie substancje chemiczne dopuszczone do stosowania przez PERN.

Wykonawca ma obowiązek posiadania na Terenie PERN aktualnych Kart charakterystyk stosowanych substancji chemicznych, sporządzonych w języku polskim.

W przypadku stosowania substancji chemicznych - Wykonawca zapewnia środki ochrony indywidualnej adekwatne do zagrożeń generowanych przez te substancje oraz nadzoruje właściwe ich stosowanie przez swoich pracowników. Miejsca, w których magazynowane są substancje chemiczne muszą być uzgodnione z Przedstawicielem PERN. Wykonawca jest zobowiązany odpowiednio zabezpieczyć przed dostępem osób niepowołanych oraz wydzielić i oznakować te miejsca.

Wykonawca musi posiadać substancje pełniące funkcję odtrutki w przypadku zatrucia pracowników stosowanymi substancjami chemicznymi (tzw. antidotum).

Wykonawca musi być też w posiadaniu niezbędnej ilości neutralizatorów lub sorbentów, koniecznych do zastosowania w przypadku wycieku substancji chemicznych stosowanych na Terenie PERN.

9.3. Butle gazowe

Butle z gazami technicznymi

Butle z gazami technicznymi muszą mieć ważne atesty i powinny być składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ilość butli, miejsce i sposób składowania określa w formie pisemnej Przedstawiciel PERN.

Magazyn na butle powinien być oznaczony tablicą informującą, jaki gaz jest przechowywany w butlach – napis powinien być wyraźny i czytelny ze znacznej odległości.

Magazyn powinien chronić butle przed opadami atmosferycznymi i promieniowaniem słonecznym – typ konstrukcji to zadaszona wiata, której przynajmniej jedna ściana ma budowę ażurową. Magazyn powinien być zlokalizowany poza miejscem prowadzenia prac i zabezpieczony przed dostępem osób niepowołanych.

Butle w magazynie muszą być przechowywane w pozycji stojącej, zabezpieczone przed przewróceniem się.

Niedopuszczalne jest składowanie w jednym magazynie butli zawierających gazy palne wraz z butlami zawierającymi gazy utleniające lub podtrzymujące palenie.

Niedozwolone jest składowanie butli w zamkniętych pomieszczeniach, kontenerach socjalnych czy innych obiektach.

Butle z gazami do celów socjalno-bytowych

Zabrania się wnoszenia i instalowania na Terenie PERN S.A., butli z gazami służącymi do celów socjalno-bytowych – zasilania kuchenek, piecyków i innych urządzeń grzewczych.

9.4. Materiały wybuchowe, promieniotwórcze

Zabrania się wnoszenia/wwożenia na Teren PERN S.A. materiałów wybuchowych, wyrobów pirotechnicznych lub materiałów promieniotwórczych.

9.5. Oznakowanie i wygradzenie miejsca pracy

Miejsce wykonywania prac przez Wykonawcę musi być oznakowane w odpowiedni sposób (tablica informacyjna zadania, tablice informujące o zagrożeniach) oraz wygradzone (taśma ostrzegawcza, barierki zabezpieczające) i być zgodne z dokumentacją projektową oraz Planem BIOZ (jeżeli jest wymagany).

10. Bezpieczeństwo pożarowe

10.1. Zabezpieczenie przeciwpożarowe

Na Terenie Bazy Paliw w szczególności zabronione jest:

- używanie otwartego ognia,
- powodowanie rozlewisk cieczy palnych lub emisji do atmosfery palnych par lub gazów;
- wykonywanie prac w nieodpowiedni sposób, mogący wygenerować źródło zapłonu.

Niedopuszczalne jest również ograniczanie dostępu lub blokowanie dojść do:

- gaśnic, agregatów gaśniczych, hydrantów i innych urządzeń przeciwpożarowych;
- urządzeń służących do alarmowania - ROP, telefonu;

- dróg i drzwi ewakuacyjnych;
- wyłączników przeciwpożarowych prądu;
- źródeł wody do celów przeciwpożarowych;
- urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami.

Na Terenie PERN obowiązuje bezwzględny zakaz ograniczania przejezdności i blokowania dróg pożarowych, placów manewrowych i wyznaczonych miejsc w obrębie przeciwpożarowych zbiorników wodnych.

10.2. Podręczny sprzęt gaśniczy.

Podręczny sprzęt gaśniczy znajdujący się na wyposażeniu PERN (m.in. gaśnice przenośne, agregaty przewoźne, koce gaśnicze) służy do gaszenia pożarów lub likwidacji zagrożenia pożarowego w pierwszej fazie rozwoju.

Miejsca, w których rozmieszczone są jednostki podręcznego sprzętu gaśniczego są odpowiednio oznakowane. Niedopuszczalna jest samowolna zmiana lokalizacji podręcznego sprzętu gaśniczego.

Każdy przypadek użycia podręcznego sprzętu gaśniczego musi zostać niezwłocznie zgłoszony Przedstawicielowi PERN.

10.3. Pożar, awaria lub inne zdarzenie niebezpieczne

W przypadku stwierdzenia wystąpienia pożaru, awarii, katastrofy lub innego zdarzenia niebezpiecznego każdy pracownik Wykonawcy zobowiązany jest:

- Zaalarmować o zaistnieniu pożaru, awarii lub innego zdarzenia niebezpiecznego;
- Ratować życie ludzkie;
- Ocenić zaistniałą sytuację możliwości ugaszenia pożaru lub likwidacji awarii w odniesieniu do występujących zagrożeń;
- W przypadku pożaru próbować gasić przy pomocy dostępnego sprzętu gaśniczego, jeżeli jest taka możliwość;
- Wykonać czynności ograniczające rozwój zdarzenia niebezpiecznego i jego skutki;
- Podjąć ewakuację w przypadku braku możliwości ugaszenia pożaru lub likwidacji awarii;
- W przypadku ewakuacji - pozostać w wyznaczonym punkcie ewakuacji do odwołania.

10.4. Zwalczanie pożaru

W przypadku powstania pożaru, każdy z pracowników Wykonawców znajdujących się w pobliżu ma obowiązek stosować się do poleceń Kierującego Działaniami Ratowniczymi.

Każdy pracownik Wykonawcy, w miarę swoich możliwości powinien podjąć czynności mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się (np. usunięcie przedmiotów i materiałów palnych, odcięcie dopływu substancji palnych) lub ugaszenie pożaru przy pomocy dostępnego podręcznego sprzętu gaśniczego.

UWAGA:

Niedopuszczalne jest gaszenie urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem za pomocą wody lub jej roztworów (piana) – GROZI PORAŻENIEM PRĄDEM!!!

10.5. Alarmowanie i ewakuacja

Alarmowanie należy prowadzić za pomocą:

- Ręcznych Ostrzegaczy Pożarowych (ROP – przyciski alarmowe rozmieszczone na terenie Bazy Paliw);
- telefonów (umieszczonych na Stanowiskach Rozdzielczych oraz w innych miejscach Bazy Paliw);
- łączności bezprzewodowej (radiotelefony);
- innych dostępnych środków łączności.

Meldunek powinien zawierać następujące informacje dotyczące zdarzenia:

- co się stało i jak duże jest to zdarzenie;
- określenie miejsca gdzie zdarzenie miało miejsce;
- czy są osoby poszkodowane i ile ich jest, w jakim są stanie;
- czy są osoby znajdujące się w bezpośrednim zagrożeniu;
- jakie czynności zostały podjęte celem ograniczenia skutków zdarzenia;
- imię i nazwisko osoby zgłaszającej.

W przypadku alarmowania za pomocą Ręcznego Ostrzegacza Pożarowego, konieczne jest niezwłoczne przekazanie meldunku zawierającego informację o zdarzeniu drogą telefoniczną lub za pomocą łączności bezprzewodowej.

W przypadku ogłoszenia ewakuacji należy niezwłocznie udać się na miejsce zbiórki ewakuacyjnej i pozostać tam aż do odwołania.

11. Wypadki i udzielanie pierwszej pomocy

11.1. Wypadek

Każdy wypadek przy pracy, w wyniku którego doszło do urazu pracownika Wykonawcy należy niezwłocznie zgłosić Koordynatorowi Bazy Paliw.

Zgłoszenie wypadku nie zwalnia Wykonawcy z przeprowadzenia postępowania powypadkowego, określonego w odpowiednich przepisach prawnych.

W postępowaniu powypadkowym może brać udział pracownik PERN.

Udzielanie pierwszej pomocy

Każdej osobie, która uległa wypadkowi na Terenie PERN należy udzielić pierwszej pomocy.

Wykonawca prac trwających dłużej niż pięć dni roboczych, powinien zorganizować własny punkt pierwszej pomocy wraz z apteczką i wyznaczyć osoby do udzielania pierwszej pomocy.

Na Terenie Baz Paliw zlokalizowane są aparaty AED, punkty udzielania pierwszej pomocy wraz z apteczkami. Przy każdej apteczce PERN znajduje się lista osób wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy. Fakt korzystania z zawartości apteczki należy zgłosić do Przedstawiciela PERN.

W przypadku udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej i wezwania karetki pogotowia należy ten fakt zgłosić Przedstawicielowi PERN lub telefonicznie na numer alarmowy.

12. Ochrona środowiska

12.1. Odpady

Wytwórca odpadów - rozumie się przez to każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów; wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątania, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, za wyjątkiem przypadków, w których zapisy umów o świadczenie usługi stanowią inaczej.

Wytworzone odpady Wykonawca powinien składować w sposób selektywny (najpóźniej do dnia odbioru prac, nie dłużej jednak niż 3 lata) w miejscach i w sposób ustalony z Przedstawicielem PERN. Miejsca składowania odpadów muszą być przygotowane i oznakowane w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Wykonawcy mają obowiązek gospodarowania wytworzonymi przez siebie odpadami (zgodnie z posiadanymi decyzjami) i zapewnienia własnych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami, za wyjątkiem przypadków, w których ustalono inny sposób gospodarowania odpadami.

Pojemniki na odpady muszą być oznakowane w sposób wyraźny. Wykonawcy muszą posiadać stosowne zezwolenie na wytwarzanie odpadów w ilości i rodzaju, które powstają w trakcie wykonywania usługi, za wyjątkiem przypadków, w których zapisy umów o świadczenie usługi stanowią inaczej. Odpady muszą być gromadzone i transportowane do miejsca unieszkodliwienia oraz unieszkodliwiane przez firmy posiadające stosowne zezwolenia. Szczególne środki ostrożności należy zachowywać w przypadku odpadów niebezpiecznych.

Przedstawiciel PERN ma prawo skontrolować właściwe postępowanie z odpadami, a w sytuacji powodującej zagrożenie wydać stosowne polecenie włącznie z przerwaniem wykonywanych prac

12.2. Ścieki

Zabrania się wylewania nieczystości płynnych do studzienek kanalizacyjnych, do ziemi oraz do zbiorników bezodpływowych.

Wykonawcy zobowiązani są do wywożenia wszystkich wytwarzanych przez siebie nieczystości płynnych na zewnątrz Terenu PERN, za wyjątkiem przypadków, w których zapisy umów o świadczenie usługi stanowią inaczej lub dokonane uzgodnienia z przedstawicielem PERN dopuszcza korzystanie z kanalizacji bytowej PERN. Wywożone przez Wykonawcę nieczystości płynne poza teren PERN muszą być właściwie zagospodarowane zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.

Na żądanie Przedstawiciela PERN Wykonawca zobowiązany jest przedstawić aktualną umowę na wywóz nieczystości płynnych.

12.3. Zagrożenia chemiczne

W przypadku rozlania substancji Wykonawca jest zobowiązany do natychmiastowego powiadomienia o zaistniałym zdarzeniu Przedstawiciela PERN i postępować zgodnie z poleceniami PERN.

Wykonawca musi zapewnić we własnym zakresie pojemniki i środki do usuwania wycieków. Z powstałym w wyniku zebrania substancji chemicznej, odpadem należy postąpić zgodnie z zapisami zawartymi w punkcie 12.1. Odpady.

12.4. Pojazdy

Wykonawca jest zobowiązany zapewnić odpowiedni stan techniczny pojazdów wjeżdżających na Teren PERN. W przypadku awarii pojazdu, powodującej zagrożenie dla środowiska (np. wycieki olejów silnikowych, hydraulicznych, paliw, płynów hamulcowych) odpowiedzialność za podjęcie odpowiednich działań spoczywa na Wykonawcy.

O zaistniałym zdarzeniu Wykonawca musi powiadomić Przedstawiciela PERN.

Naprawy, sprzątanie i mycie pojazdów na Terenie PERN mogą być wykonywane po uzgodnieniu z Przedstawicielem PERN.

13. Kontakt z firmą PERN

Ważne telefony

Telefon alarmowy	Imię i nazwisko	Telefon
Przedstawiciel PERN		
Koordinator Bazy Paliw		
Koordinator ds. Bezpieczeństwa		